

Nuorten perustason mielenterveyden hoidon vahvistaminen on tärkeää

Sosiaali- ja terveysministeriön laatima, nuorten mielenterveyspalveluiden perustason ja erikoissairaanhoidon työnjakoa koskeva hoidon porrastus ei toteudu Suomessa. Käytännössä yksiportainen hoitojärjestelmä ohjaa merkittävän osan mielenterveyspalveluja tarvitsevista nuorista erikoissairaanhoidon, joka on vakavasti ruuhkautunut. Toisaalta monet nuoruusikäiset jäävät ilman tarvitsemiaan mielenterveyspalveluja, joihin heillä on oikeus. Koska nämä häiriöt ovat yleisiä, tällä on kauaskantoisia vaikutuksia koko yhteiskuntaan (inhimillinen kärsimys ja taloudelliset kustannukset).

Tilanteen korjaamiseksi ehdotamme seuraavaa:

Osana sotekeskuksia tulee olla perustason nuorisopsykiatrisia walk in-poliklinikoita, jotta mielenterveyspalvelut olisi saatavilla kaikille nuoruusikäisille (13-22 v), riippumatta siitä, käykö nuori koulua. Erityishuomiota on kiinnitettävä lastensuojelunuorten ja opinnoista syrjäytyneiden ryhmään. Tärkeää on yhteistyö lastensuojelun, sosiaalityön, ja ammatinvalinnanohjauksen kanssa.

Koulujen oppilas- ja opiskelijahuollon tulisi olla osa terveystoimen kokonaisuutta.

Oppilashuollon työntekijöiden, terveydenhoitajien, psykologien, kuraattoreiden, ja koulu-/nuorisolääkäreiden yhteistyö on oleellista, ja henkilöstöresurssit on saatava suositusten mukaiselle tasolle. Jotta adekvaattia arviointia ja menetelmäosaamista voidaan lisätä, **on työntekijöiden koulutukseen osoitettava määrärahaa erikseen.**

Yläkoulussa 8.lk laaja terveystarkastus toteutetaan koko ikäluokalle ja se antaa hyvän mahdollisuuden mielenterveyden arviointiin. Päihteettömyys, nuoren ja vanhempien väliset suhteet sekä seksuaaliterveys ovat myös tärkeitä keskustelunaiheita.

Nuorten palvelut alkaen perustasolta erikoissairaanhoidon muodostavat yhtenäisen kokonaisuuden. Yhteistyö ja konsultointi nuorisopsykiatrisen erikoissairaanhoidon kanssa mahdollistaa saumattoman palveluketjun sovitun työnjaon mukaisesti.

Helsinki 14.11.2019

Suomen nuorisopsykiatrinen yhdistys